

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš solot,
nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 263. — Štev. 263.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1940—SREDA, 20. NOVEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

NACIJSKA KONFERENCA NA DUNAJU

Cilj je spraviti balkanske države v osišče...

Jugoslavija ni zastopana

Nemški vnanji minister Joachim v. Ribbentrop in italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano sta se iz Salzburga ob 6 zvečer pripeljala na Dunaj na svojo tretjo "Belvedere konferenco". Na železniški postaji ju je pozdravil državni governer in gauliter za Dunaj Baldur von Schirach.

Na Dunaj sta bila tudi povabljeni madžarski ministrski predsednik grof Paul Telegy in vnanji minister grof Csaky. Rumunski ministrski predsednik general Ion Antonescu se je rovnokar vrnil s konference v Rimu ter bo prišel v petek na Dunaj.

Sporazum je bil že dosežen

Glede vloge Madžarske v "novem redu Evrope" je bil že diplomatskim potom dosežen sporazum med Berlinom, Budimpešto in Rimom. Na današnji konferenci bodo izdelane samo še podrobnosti in besedilo pogodbe.

Diplomati domnevajo, da bo pogodba sklenjena v obliki sporazuma treh držav ter bo to prva pogodba cele vrste pogodb med osiščenimi in malimi sosednimi balkanskimi državami. Po mnenju diplomatskih in političnih krogov na Dunaju bodo te pogodbe vojaška jamsčina držav osišča malim državam za njih nadaljnji obstoj, za kar se bodo male države v povračilo zavezale, da bodo zvesto sodelovale z osiščenimi v vnanji politiki ter priznale novi red v kontinentalni Evropi zapadno od Rusije.

Gotova stvar je, da bo na današnji konferenci na Dunaju prišlo do ožje zveze med državama v osišču in Japonsko ter z malimi evropskimi državami.

Vsaki mali državi bo po načrtu Nemčije in Italije v novem redu določeno mesto, ki bo odvisno od različnih okoliščin. Pri tem ne bo samo prišlo v poštev vprašanje, kako naglo je kaka država sprejela "novi red", temveč v kakem oziru in s katerimi pripomočki bo mogla največ prispevati za novi red.

Neko poročilo iz Beograda tudi pravi, da bo Rusija vplivala na Turčijo, da bo pristala na načrt osišča glede bodoče Evrope.

Bolgarska bo za povračilo, da stopi v osišče, dobila dostop do Egejskega morja skozi Grško, Španka pa bo dobila Gibraltar in del francoskega Maroka.

Diplomatski krogi tudi domnevajo, da bo Nemčija poslala Španko za dovoljenje, da sme zasesti zapadni del Maroka.

ka, da na zapadu popoldnoma stisne Anglijo.

Poglavitni dosednji dogodki v tej smeri so:

Bolgarski kralj Boris je v nedeljo tajno obiskal Hitlerja v njegovem gorskem bivališču blizu Berchtesgadenu na Bavarskem.

Na Dunaj sta prišla madžarski ministrski predsednik grof Telegy in vnanji minister grof Csaky.

Rumunski ministrski predsednik general Ion Antonescu se je rovnokar vrnil s konference v Rimu ter bo prišel v petek na Dunaj.

Značilno je, da na konferenci ni bila povabljena Jugoslavija, ki se tudi nikjer ne omenja, kadar gre za vstvarjanja novega reda v Evropi.

SNEG V NEW-YORSKI DRŽAVI

Stverni in severozapadni del države New York je izpostavljen resnim prometnim nevarnostim. Ceste so pokrite z snegom in povsod je pritisnil neobičajno hudi mraz. Polcija je morala nekatere ceste zapreti, kajti na njih je obtičalo v snegu več velikih trukov, kar je promet povsem onemogočilo. Najhujše je v okrajih Erie, Chataugua, Orleans, Genesee, Monroe in Livingston.

Sneg še vedno naletava. V Cortland okraju ga je padlo šest inčev. Oneida in Herkimer okrajev je policija opozorila avtomobiliste, naj vozijo z največjo previdnostjo.

V Buffalu niso mogla pristati letala, ker je letališče na debelo pokrito z snegom.

V vzhodnem delu newyorške države je padlo le malo snega, in promet zaenkrat še ni oviran.

Smrt ruskega generala

V Moskvi je umrl v starosti 57 let general Vladimir Grendal, ki je bil znan kot velik artilerijski veščak. Grendal je organiziral napad na Mannerheimovo črto na Finskem ter je po hudem boju zavzel mesto Viborg.

Green in Lewis

Ko se je vrnil William Green, predsednik AFL iz Bele hiše, kjer je razpravljal z Rooseveltom o slogi v ameriškem delavskem gibanju, je rekel: — Če bi John L. Lewis odstopil kot predsednik CIO, bi s svojo resignacijo ugledil pot s slogi med delavstvom. Še bolj bi pa koristil skupni svari, če bi odstopil tudi kot predsednik United Mine Workers.

Organizirano delavstvo zboruje

Konvencija CIO je priredila burne ovacije poslavljajočemu se predsedniku Lewisu, ki je govoril o črnih oblakih in pretečih nevarnostih.

Na konvenciji v Atlantic City, N. J., je John L. Lewis povečal 500 delegatov, da odstopa kot predsednik Kongresa Industrijskih organizacij. — Le malo časa bom še med vami, — je rekel, — svoje delo sem namreč završil. Upam, da boste složno podpirali mojega naslednika, pa naj bo izvoljen ta ali oni. Jaz vem, da bo potreboval vaše podpore.

Po tej svoji izjavi je začel kritizirati gospodarsko izrabljanje, cigar žrtev bo v kratkem času postala polovica ameriškega prebivalstva.

Rečeno je bilo, — je dejal, — da v Ameriki 45 milijonov oseb nima dovolj živeža. Ta trditev je napačna. Ne samo 45 milijonov, pač pa 52 milijonov ljudi v Ameriki je obsojenih na počasno biranje.

Samo v državi Georgiji umre vsako leto nad štiritisoč oseb, ki jim ni mogoče plačati za zdravniško pomoč. V Ameriki je 23 milijonov farmerjev, ki ne morejo dobičkanosno prodati svojih pridelkov.

Težke naloge nas čakajo. Predvsem naloge, kako odgovoriti na vprašanje: — Ali bomo imeli jutri kaj jesti? Ali bomo imeli jutri streho nad glavo? Naše gibanje (CIO) zamore premagati te nevarnosti, če se zavzame za interese tistih ljudi, ki sicer ne morejo priti do besede. Jaz bom vedno na strani teh 52 milijonov ljudi, ne oziraje se na njihovo veroizpoved, polit ali pripadnost zaslužnemu plemenu.

Kritiziral je brezpravnost črncev po južnih državah, kritiziral je gotovo vrsto časopisov, in ni prizanesel Williamu Greenu, predsedniku Delavske federacije. Greena je imenoval "stara mamica".

Nihče nima pravice, — je vzkliknil, — dvomiti o mojem dobrem ameriškem prepričanju ali o pravem amerikanizmu CIO. To bi morala vedeti tudi "stara mamica" Green.

Delegatje so priredili Lewisu štirideset minut trajajočo ovacijo.

Lewisu bo izvoljen naslednik na zadnji ali predzadnji seji.

Za predsednika bo najbrž imenovan Philip Murray, ki je

Nadaljevanje na 2. str.

BORIS JE OBISKAL HITLERJA

V Sofiji je bilo večeraj uradno naznanjeno, da je kralj Boris "privatno" odpotoval v Nemčijo, kjer je bil v nedeljo v razgovoru s Hitlerjem, in da se je zopet vrnil v Sofijo.

Več kot to, bolgarskim listom ni bilo naznanjeno.

Kralja Borisa je tudi spremljal nemški poslanik v Sofiji. Bolgarski vnanji minister Ivan Popov je bil večeraj zelo zaposlen, ker je sprejel v svojem uradu jugoslovanskega in

GREEN SE ZANAŠA NA RAZKOL V CIO

Resignacija Lewisa bi bila brez pomena. — Njegova moč ima svoj izvor v United Mine Workers. — Green je optimističen.

Iz New Orleansa, La., kjer se vrši konvencija Ameriške delavske federacije, poročajo, da je predsednik Wm. Green, napovedal razkol v CIO. Iz organizacije utegneta nastati dve skupini, čijih ena bo pod komunistično kontrolo Johna L. Lewisa.

Green je dostavil, da bi odstop Johna L. Lewisa še nikakor ne pomenil miru in sloge med AFL in CIO, kajti Lewis bi še vedno kontroliral CIO, pa če bi bil predsednik ali ne. Nesporazum med AFL in CIO bi se da lo odpraviti, toda zaenkrat bi osebni interesi predstavljali največjo oviro. Na konvencijah CIO in AFL je bil že pred leti izdelan načrt za sporazum, toda Lewis je načrt zavrnil.

Delavske vesti:

Millis — Maddenov naslednik

Za načelnika Delavskega urada (National Labor Relations Boarda) je imenoval predsednik Roosevelt dr. Harryja A. Millisa. Dr. Millis je sar 67 let ter je bil doslej profesor narodnega gospodarstva v Chicagu. Sploh bodo nastale v Delavskem uradu velike izpremembe. Nekateri uradniki bodo odpušteni, nekaj jih bo pa resigniralo. Kongres bo imenovanje Millisa nedvomno potrdil. Nasprotniki Delavskega urada se bodo pomirili.

Dosedanjega načelnika Maddena je imenoval predsednik za sodnika v zveznem prizivnem sodišču. Kot tak bo imel na leto 12 tisoč 500 dolarjev plače.

Stavka pri Crucible končana

Tovarne Crucible Steel Co. v Midland, Pa., zopet obratujejo. Po teden dni trajajoči stavki so delavci odglasovali, da se vrnejo na delo. Vsega

turškega poslanika ter bolgarskega poslanika v Beogradu. United Press poroča, da so bili politični krogi zelo presenečeni nad obiskom kralja Borisa v Nemčiji, kar je po njihovem mnenju velikega pomena z ozirom na mrlično nemško diplomatsko delovanje. Bolgarija leži na potu vsakemu nemškemu pohodu na vzhod, ali pa vsaki nemški pomoči italijanski armadi, ki se nahaja v veliki stiski.

— Danes smo dospeli do točke, — je rekel Green, — ko zamoremo v Združenih državah ustanoviti enotno delavsko fronto. Tozadevne podrobnosti bom pojasnil na konvenciji.

— Če bi Lewis odstopil kot predsednik CIO, — je nadaljeval Green, — bi bilo to brez vsakega pomena, kajti CIO črpa svojo moč iz United Mine Workers, ki so takorekoč Lewisova organizacija. United Mine Workers plačajo Lewisu 25 tisoč dolarjev na leto.

Podpredsednik AFL, Matthew Woll, je bil zopet izvoljen za predsednika "Union Labels Trade Departmenta". Tudi drugi člani tega oddelka so ostali na svojih mestih.

skupaj je štrajkalo 4300 delavcev. Pogajanja med kompanijo in stavkovnim odborom se bodo nadaljevala. Nekaterim delavcem bo najbrž zvišana plača za 12 odstotkov.

Zaradi lova počivajo tovarne

Dne 13. novembra tovarna št. 2 Fisher Body Company in preikuševalnica Chevrolet Motor Company nista obratovali, ker je več sto delavcev odšlo na lov. Onega dne je bil namreč v državi Michigan odprt lov na jelene.

Povečanje produkcije

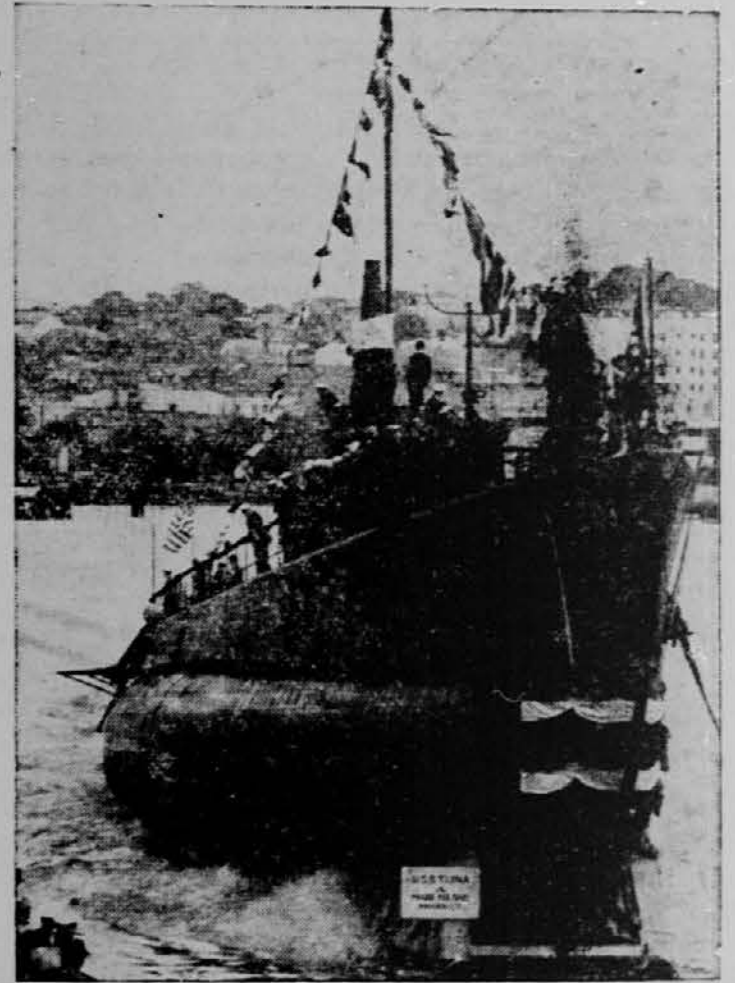
Nedavno je govoril v Torontu Alfred P. Sloan, predsednik General Motors Corporation ter v svojem govoru preokoval, da bo ameriška industrija kmalu zmožna izvršiti vsa naročila, ne samo ameriških, pač pa tudi angleških armadnih oblasti.

Sloan je pozival Kanadčane, naj nekoliko potrpe, češ, da bo mogoče po 12 do 18 mesecih izdelati ameriškim tovarnam toliko letal, kolikor jih bo Anglija potrebovala. Zaenkrat je še nekaj resnih ovir, ki bodo pa v doglednem času odstranjene.

6 milijonov nezaposlenih bo dobilo delo

Delavska tajnica Miss Perkins je nedavno izjavila, da bo prihodnje leto narodni obrambni program omogočil šest milijonov nezaposlenih delo in zaslužek. Štirj milijone jih bo dobilo delo v obrambni industriji, dva milijona pa v industrijah, ki so v zvezi z njo.

NOVA AMERIŠKA PODMORNICA

V ladjedelnici na Mare Islandu v Kaliforniji je bila spuščena v morje najnovejša ameriška podmornica in bo v kratkem prideljena k ameriški vojni mornarici.

WILLKIEJEVA VLOGA V PRIHODNJIH LETIH

Poraženi republikanski kandidat se bo najbrž udeleževal kot pisatelj in javni govornik. — Predsedstva nad Commonwealth in Southern korporacije ne bo več prevzel.

V republikanskih krogih namigujejo, da se bo poraženi republikanski kandidat Wendell L. Willkie posvetil govorništva in pisateljstvu. To je bila že odnekaj njegova želja, poleg tega pa hoče s tem poudariti stališče, ki ga zavzema kot voditelj republikanske stranke.

Zaenkrat še ne ve, kje se bo nastanil, zdi se pa, da na eni svojih farm v državi Indiani. Tam bo pisal za razne liste in govoril po radio.

Predsedstva pri veliki utilitetni firmi Commonwealth &

Southern baje pod nobenim pogojem ne bo več prevzel. V trgovskem življenju sploh ne igrati več nobene vloge.

S farme v Indiani mu bo mogoče kaj lažje določiti nadaljno usodo republikanske stranke kot pa iz pisarne tega ali onega velepodjetja ali iz kakšnega advokatskega urada, dasti bi ga vsaka advokatska tvrdka z veseljem sprejela kot svojega partnerja.

Willkie rad v miru živi in dosti bere.

Vlada na strani Federacije

V New Orleansu, La., kjer se je začela v ponedeljek konvencija Ameriške delavske federacije, je rekel podpredsednik Matthew Woll, da bo vlada skorogotovo bolj naklonjena Delavski federaciji kakor pa CIO. O Johnu L. Lewisu je rekel, da bo tudi v prihodnje vodil CIO in da bo to organizacijo povsem podredil svojem vplivu, samo če bo hotel.

Imenovanje Millisa

Senator Thomas iz Utah je sklical sejo senatnega odbora za delavske zadeve. Ob tej priliki bodo razpravljali o potrditvi imenovanja dr. Harryja A. Millisa za načelnika Delavskega urada. Imenovanje bo najbrž potrjeno brez vsake opozicije.

JSKJ PREMENILA IME

Na svoji zadnji 16. redni konvenciji v Waukegan, Ill., je JSKJ sklenila, da premeni svoje sedanje ime ter je izbrala novega imena prepustila glavnim uradnikom. Sedaj je glavni tajnik Jedfote Mr. Anton Zbanišnik posameznim družtvom sporočil, da se je glavni odbor odločil za ime Ameriška Bratska Zveza, angleško American Fraternal Union, skrajšano slovensko A.B.Z., angleško pa AFU.

Do konca letošnjega leta bo Jednota še chdržala svoje staro ime, 1. januarja pa stopi v veljavo novo ime.

Ker je po predsedniški proklamaciji določen jutrišnji dan kot narodni praznik Dan Zahvale, ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja izdaja bo v petek, dne 22. novembra.

